

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการรวมกลุ่ม และลักษณะผู้นำกลุ่มของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกลุ่มกับสมาชิก และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ วิธีการวิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 ราย อย่างไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ข้อมูลได้รับการตรวจสอบ แยกแยะข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา แล้วทำการวิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การรวมกลุ่มของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ มีสาเหตุมาจากความจำเป็นที่ต้องพึ่งพากัน การอยู่ใกล้ชิดกันเป็นเวลานานภายใต้เงื่อนไขของทัณฑสถาน ที่ต้องพบปะพูดคุยติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลา และอยู่ในสภาวะความเครียดของที่คุมขัง รวมทั้งการแสวงหาผลประโยชน์จากกันและกันเพื่อเอาตัวรอด

ผู้นำกลุ่มที่เกิดขึ้น เป็นทั้งผู้นำกลุ่มตามธรรมชาติ ที่ต้องมีคุณสมบัติคือมีใจโอบอ้อมอารี ให้การช่วยเหลือแก่ผู้อื่น มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง หรือมีฐานะดีที่สามารถจูงใจช่วยเหลือคนอื่นได้ รวมทั้งผู้อื่นให้ความเคารพ เชื่อฟัง และผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งที่มีคุณสมบัติคือเป็นคนที่เชื่อถือได้ ไว้วางใจได้ มีความประพฤติดี เป็นนักโทษชั้นเยี่ยม มีความเข้มแข็ง เด็ดขาด ขณะเดียวกันก็มีความยุติธรรมที่จะดูแลผู้ต้องขังอื่นแทนเจ้าหน้าที่ได้

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิก เป็นไปหลายรูปแบบ ทั้งความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพา การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแสวงหาผลประโยชน์จากกัน การสร้างพระเดชและพระคุณเพื่อหวังผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการไหว้วานขอความช่วยเหลือ

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกต่าง ๆ เป็นไปในรูปแบบหลวม ๆ การเป็นสมาชิกเป็นไปอย่างธรรมชาติ และมักทับซ้อนกลุ่มกันตลอดเวลาตามความจำเป็นที่เกิดขึ้น มีการพึ่งพาอาศัยกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน สมาชิกจะสมัครใจเข้าร่วมกลุ่มที่สนองตอบความต้องการของตนเองได้ และจะเปลี่ยนกลุ่มไปตามสถานการณ์และความจำเป็น

ABSTRACT

TE 154506

This thesis examined group formation and interactions, characteristics of group leaders, relationships between group leaders and members, and relationships among various groups. Subjects covered in this study were female inmates in Chiang Mai Correctional Institution. Data were collected from 5 key informants via informal interviews, participant and nonparticipant observations. Collected data were subsequently cross-checked, classified, analyzed and descriptively presented.

Findings were as follows:

Major reasons accounting for the coming into existence of various group among female inmates comprised the needs for interdependency; living together closely and for a rather long period of time under strict institution rules and regulations, thus, automatically forcing them to communicate with one another all the time; prison tight and tense conditions; and reciprocal benefit exploitation for survival.

Emerged leaders were both natural and officially appointed. The former, natural group leaders, were found to be those with kind hearts, constantly helping others, having certain expertise or specialized knowledge, or with better economic status capable of providing help for others, and commanding respect from others as well. The latter were those who were trustworthy, well behaved, strong and decisive, considered outstanding prisoners and fair enough to care for other inmates on behalf of the officials.

Relationships between group leaders and members were found to have varied, e.g., client-patron type, information exchange, reciprocal benefit exploitation, favor giving with expectation of gaining favour or favours in return, and unilateral begging for help.

Relationships among various groups were rather loose. Becoming a member in one took place as a natural course and, at times, made her automatic member of another group or other groups. There existed interdependency, information exchanges, benefit exchanges or sharing. Inmates voluntarily joined, as members, groups believed capable of meeting their needs, and changing from one group to another as dictated by circumstances and necessity.